

KONCEPCE ROZVOJE

ZÁKLADNÍ ŠKOLY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU JAZYKŮ,
LIBEREC, HUSOVA 142/44

PRO OBDOBÍ 2024–2030

Předkladatel: Mgr. Blanka Reindlová

V Liberci 19. 3. 2024

Škola s šedesátiletou tradicí rozšířené výuky jazyků. Specifické zaměření uspělo a udrželo se přes několik zásadních revolucí školského systému i revoluce politické. Vychází ze rčení, kolik jazyků umíš, tolikrát jsi člověkem. Pro budoucích šest let je zásadní podstatou udržet její trend i prestiž. S ohledem na turbulentní posun života za uplynulé období není tento úkol vůbec jednoduchý.

Vyžaduje zaměření na tři základní úkoly, které spojuje společný násobek zásadního uvědomění časové osy **BUDOUCNOST – SOUČASNOST – MINULOST**.

Současný a budoucí žák školy (do roku 2030) vstoupí aktivně na trh práce v letech 2030 – 2050 s ohledem na další studium. V této chvíli je tedy úkolem školy předvídat a přizpůsobit výchovně vzdělávací systém minimálně o 10 – 15 let dopředu, v oblastech obsahu; formy a zajištění podmínek.

OBSAH

Škola má akreditované bilingvní vzdělávání pro výuku 1.stupně v anglickém a německém jazyce. Způsob zařazení a jeho formy vycházejí z osvědčené tradice. Zapojují se však nové způsoby a pojetí. Lze tedy mluvit spíše o trendu, jež má svůj vývoj. Žáci dosahují různých úrovní výstupů v oblasti porozumění a komunikace v cizím jazyce, všichni minimálně na úrovni A2. Větší část žáků by však zvládla maturitní zkoušku dosahující úrovně B1 – B2 alespoň v jednom jazyce.

Robotizace a algoritmizace do výuky informatiky byla zařazena do ŠVP od 4. ročníku v roce 2022 a plní očekávané výstupy RVP, ne však dostatečně s ohledem na tzv. Průmysl 4.0.

Profil absolventa školy je formován schopnostmi komunikace ve dvou cizích jazycích, znalostmi a dovednostmi, které jsou vyžadovány v dnešním, na digitálních technologiích postaveném světě. Využívání digitálních technologií v každodenním životě se stalo nezbytnou dovedností ve všech oborech. Elementární dovedností je osvojit si strategie jako je tvořivé kritické myšlení a logické uvažování v souvislostech.

Pro rok 2024-2030 bude obsahově zásadní zaměřit se na udržení bilingvního vyučování, stálé zvyšování úrovně digitálních kompetencí a interpersonálních postojových dovedností. Postoje a hodnoty ztělesňují soubor přesvědčení, který formuje osobní motivaci, morální a etické myšlení a zapojení do širší společnosti. Postoje a hodnoty bývají subjektivní povahy. Zatímco principy učení základních početních postupů mohou být relativně absolutní, dobré občanství má různé nuance napříč národními a kulturními liniemi, ale i jednotlivými sociálními skupinami a rodinami.

Je třeba, aby žáci přijali růstové myšlení, a díky němu se vlastnímu zdokonalování věnovali po celý život. Při formování postojů a hodnot žáků bychom měli klást silnější důraz na to, proč to dělat, než jak to dělat. V pozadí musí stát silná motivace, která je nezbytná pro podporu odolnosti potřebné k překonávání obtížných výzev. Velice potřebné a efektivní se jeví vyhledávání talentů a nadaných.

ZÁSADY ZAJIŠTĚNÍ S OHLEDEM NA PŘÍLEŽITOSTI A HROZBY

- Bilingvní vzdělávání je zásadně ohroženo úpravami PH-maxu. V současné době je zajišťováno formou tandemové výuky. S ohledem na pohyblivý počet žáků ve třídě, který má zásadní vliv na celkovém financování a snížení PH-maxu pro základní školství, je prioritou hledání alternativních cest financování. Zajištění bilingvní výuky předpokládá i jednotnou motivaci a preferenci rodičů. Pro zajištění udržitelnosti cíle a vize školy je tento úkol klíčový.

- Digitální gramotnost klade důraz na robotizaci, kybernetickou bezpečnost a AI. S ohledem na rychlost vývoje AI je téměř od laika nemožné budovat pevnější strukturu postupu zařazování AI do vzdělávání. Jedinou jistotou je její dynamika a nutnost ji přijímat a využívat ji ve prospěch budoucnosti a blahobytu, nikoli se nechat jí vláčet a zneužívat. Zásadní změnou obsahu je nutné vytvářet u žáků i učitelů schopnost rozeznat zavádějící informace a názory mající fatální dopad.
- Nepovinný předmět osobnostní a sociální výchova je jednou z ucelených cest k obsahovému zajištění ovlivňování postojů a hodnot jednotlivých rozdílných osobností, ale nejeví se jako ideální řešení. Úkolem je tento předmět bez ohledu na narušení obsahu ostatních očekávaných výstupů zařadit do programu povinných předmětů a přizpůsobit mu i patřičnou hodinovou dotaci a prestiž. Do tohoto předmětu lze zahrnout část průřezových témat, které jsou v očekávání nového RVP, jako je udržitelnost, well-being a společnost pro všechny. Obsahem je zároveň budování bezpečného příjemného klimatu, ve kterém se žák cítí dobře, daří se jeho osobnostnímu růstu. Je podnětné k budování sociálních vazeb, dbá o porozumění v týmu a napomáhá k zdokonalování žákových schopností a dovedností, správnému upevňování postojů a hodnot. Důležité je zároveň vedení žáků k respektování a uznání práce a úspěchů vlastních a druhých.
- S dostatečným nadhledem připravit ŠVP vycházející z velké revize RVP. Stavět při tom na osvědčených dobrých základech toho současného, ale s dostatečnou sebekritikou vymýtit zlovyky a setrvávání na nepodstatných detailech. Očekávané výstupy ještě lépe formulovat do konkrétních kvantifikovatelných podob, které umožní objektivní, srozumitelné hodnocení dosažené úrovně.
- Systematicky vyhledávat talent a nadání. Žádný nadaný žák by do budoucna neměl projít vzdělávacím systémem bez patřičné pozornosti. V tomto ohledu se nechat inspirovat např. izraelským systémem a vyhledat pro nás vhodné postupy a řešení (testování, plány pedagogické podpory, mezitřídní a meziročníkové skupiny).

FORMA

Současná odborná i laická veřejnost diskutuje více o formě než o samotném obsahu. Tradiční formy nemusí být vždy konzervativní a zastaralé. Je třeba vybírat osvědčené a funkční. Často diskutovanými otázkami je hodnocení, frontální či projektové vyučování, integrace předmětů a v neposlední řadě i tlak na domácí přípravu. ZŠ Husova se hlásí spíše k tradiční škole nepopírající však nové trendy, myšlenky a způsoby.

Forma a obsah jdou ruku v ruce. Zásadní je přiblížit se alespoň přítomnosti, v lepším případě mít snahu přesahu v budoucnost. Do šesti let vnímá dítě svět kolem sebe zcela komplexně v souvislostech. Přejde přechod do školy a ve většině případů ho systémem tradiční české školy rozdělí do předmětů. Z pohledu přípravy na život nesytematické řešení postrádající motivaci k učení a vzdělávání. Změna ve vnímání světa v souvislostech vyžaduje hodně času, a především přípravu pedagogů. Z učitelů se stávají průvodci. Otevřenost systému však nemůže do vzdělávání přinést anarchii bez jasné struktury a stanovení jasných výstupů. Dnešní očekávané výstupy stanovené RVP to nespĺňují.

Otázkou formy je i hodnocení. Dítě v prvním období školní docházky nepochopí slovní hodnocení, ale uvítá jednodušší pro něj názornější způsob. Hodnocení by mělo být především zcela srozumitelné

tomu, komu je určeno. Důležitou součástí jsou osvědčené tripartitní schůzky, kde dochází k efektivnímu dialogu mezi dítětem – učitelem – rodičem. S rozvojem dovedností a gramotnosti čtenářské, matematické, digitální a sociální je pak dítě schopno přijímat další formy.

PRO NADCHÁZEJÍCÍ OBDOBÍ ŠESTI LET SE ZAMĚŘIT NA TYTO ZMĚNY A TRENDY

- Optimalizovat hodnocení dosažené úrovně dovedností žáka, a to s ohledem na jeho věk, schopnosti i mentalitu. Utvářet v žácích schopnost sebehodnocení a práce s chybou. Motivovat je k učení a vyvolávat zdravou ctižádost. Forma procentuálního hodnocení (realizovaná na 2.st.) musí pro každého odrážet úroveň dosažených dovedností, nikoli počet nedostatků. U mladších žáků je třeba najít správnou formu motivace. Možností je kombinace známek s povinným slovním hodnocením.
- Vynaložit maximální úsilí k postupné integraci předmětů přes integrované tematické vyučování. Vytvořit harmonogram změn a pověřit pracovní skupinu pedagogů, kteří tvoří pevný základ vzdělávacího týmu. Realizovat debaťní skupiny a workshopy. Integrovanou tematickou výuku začlenit jako pravidelnou součást vzdělávání.
- Jako účelnou motivaci k učení dobře a důsledně objasňovat nebo vyvozovat společně s žáky co a proč se právě učí, následně vyvolávat zpětnou vazbu k ověření naplnění cíle.
- Zdůrazňovat význam dalších aktivit, které posilují patřičné postoje a hodnoty žáků jako je zapojení se do programů naplňující průřezová témata RVP, projekt DoFE; fiktivní firmy, Úspěšný žák, Druhý krok, Začít spolu, Metoda dobrého startu a další.
- Zvyšovat úroveň přínosu závěrečné práce žáků 5. a 9. tříd pro jejich budoucí celoživotní vzdělávání. Dbát na výběr tématu, formu zpracování, vhodnou motivaci pro jejich zpracování a vnímání přínosu.
- Dbát na důležitý pohled žáka k učiteli jako zrcadlo a motivační vzor. Jeden z nejdůležitějších a zároveň nejsložitějších úkolů pro ředitele. Sestavit a dlouhodobě udržet stabilní, přitom perspektivní tým, s ohledem na turbulentní vývoj je zásadní. Z pohledu potřeby dobrého příkladu pro žáky je důležitější funkční soukolí než vlastnictví ojedinelých individuálních exponátů. Předpokládané vynucené změny s ohledem na optimalizaci (snížení počtu pracovníků) přinesou do kolektivu nervozitu i nespokojenost, ale zároveň dávají prostor k posílení tlaku a motivace k dalšímu sebevzdělávání, vlastním vizím, výměně zkušeností a nesetrvávání na zastaralých formách. V tomto ohledu je důležité i nadále věnovat iniciativu organizaci týmových workshopů a seminářů zaměřených na práci s dětským kolektivem, komunikaci s rodiči, posilování rozvoje osobnosti i well-being zaměstnanců.
- Důležitá je i forma – podmínky přijímání žáků k základnímu vzdělávání. Při styku s veřejností lépe a jednoznačněji prezentovat obsah a formu, kterou ZŠ Husova kráčí. Srozumitelně je třeba vysvětlovat rodičům budoucích žáků, jaké principy a pravidla jsou pro vzdělávání na škole zásadní. Tímto způsobem se snažit o jejich obdobná očekávání.
- Nepodceňovat význam mimoškolní činnosti jako je ŠD, nabídka kroužků a další aktivity. Využívat možnosti i potenciál odborného kvalitního personálního zabezpečení.

MATERIÁLNĚ TECHNICKÉ A FINANČNÍ PODMÍNKY

Vnitřní i vnější podmínky k zajištění hlavní činnosti školy jsou ovlivněny především finančními a materiálními zdroji. Sídlo ZŠ Husova je v památné historické budově ve středu města s vysoce omezenou možností (téměř nemožnou) expanze a úprava. 110 let stará budova v posledních 20ti

letech zaznamenala pouze dvě zásadní rekonstrukce, a to v roce 2005 výměnu oken z projektu Phare, kterou si škola vydobyla z vlastní iniciativy, a dále přestavbu jídelny v roce 2020. Během této doby byly dále zpracovány dva velké projekty na vnitřní úpravy a přístavby. Bohužel se ani jeden nerealizoval, a to ani z části. Škola má formální a reálnou kapacitu naplněnou téměř na 100% (letos 98%; v minulých letech 100%). Efektivně využívá všechny místnosti. Výukové prostory jsou všechny vybavené moderními digitálními technologiemi. Prostory však neodpovídají potřebám současných (natož moderních) forem vzdělávání. Vzhledem k nedostatku prostor nejsou zřízeny funkční odborné učebny přírodovědných předmětů, zcela nedostatečné jsou prostory pro pohybové aktivity a tělesnou výchovu. Na to upozornila i ČŠI – říjen 2023.

Stále zhoršující se je i situace bezpečnosti. Vysoký provoz křižovatek Husova x Vítězná; Husova x Klášterní omezuje možnosti zastavení osobních aut převážejících žáky školy. Snižování počtu parkovacích míst v okolí tuto situaci zásadně zhoršuje. Otřískaná fasáda budovy vyvolává u veřejnosti pocit šedě a zanedbanosti.

OBDOBÍ LET 2024–2030 VE SPOLUPRÁCI SE ZŘIZOVATELEM

- Najít možné řešení pro reálnou přístavbu zahrnující prostor pro tělesnou výchovu, nové šatny a odbornou učebnu přírodovědných předmětů. V této věci vyvolat konstruktivní jednání se zřizovatelem a hledat možné zdroje financování.
- Dokončit přípravy a přejít k realizaci obnovení fasády, historických soch památné budovy a navrátit budově její lesk jako možné památky zlatého kříže.
- Učinit další zásadní jednání k obraně volných parkovacích míst v okolí.
- Ve spolupráci s žakovským parlamentem chránit a udržovat majetek školy.
- Vytvořit personální optimalizaci s ohledem na snižování financovaných hodin (PHmax) i omezení nepedagogických pracovníků, navrhnout postup a způsoby řešení, najít náhradní zdroj financování.
- Zachovat úroveň výborného stravování žáků i zaměstnanců, vytvořit podmínky pro dietní a individuální stravování.
- Vytvořit podmínky pro zdárnou realizaci totální rekonstrukce a modernizace elektrorozvodů včetně osvětlení a topení s ohledem na energetické úspory.
- Suterénní prostory dovést k plánované rekonstrukci.
- I nadále vyhledávat dotační výzvy a další různé alternativní zdroje financování.

Vstupme do světa vzdělávání plného inspirace a inovace, vstupme do školy, která nese název HUSOVKA. Jsme místo, kde se otevíráme novým možnostem a rozvíjíme schopnosti našich žáků směrem k budoucnosti. Hrdě jsme zdědili tradici výuky cizích jazyků, kterou rozvíjíme nejen v běžné formě, ale především s důrazem na bilingvní výuku. Naším žákům otevíráme dveře do světa znalostí.

ZDROJE

BRDIČKA, Bořivoj. Taxonomie vzdělávání 4.0 podle WEF. Online. Npi metodický portál rvp. 2023. Dostupné z: <https://spomocnik.rvp.cz/clanek/23428/TAXONOMIE-VZDELAVANI-4.0-PODLE-WEF.html> [cit. 2024-03-14].